

**רשות השירות
הלאומי-אזרחי**
سلطة الخدمة الوطنية-مدنية
Authority for National-Civic Service

המנהל הכללי The Director General

בס"ד

כ"ט תמוז תשע"ח
12 יולי 2018
סימוכין : שר-6232

כללים לאישור רשויות ציבוריות כגוף מפעיל בשירות הלאומי או בהתנדבות הקהילתית

בהתאם להוראות סעיף 64(א) לחוק שירות אזרחי, תשע"ז-2017, ולאחר שקיבלתי את הסכמת נציב שירות המדינה ביום י"ט תמוז תשע"ח (2 ליולי 2018), להלן יפורטו הכללים לאישור רשויות ציבוריות כגופים מפעילים בשירות הלאומי או בהתנדבות הקהילתית :

סעיף 64 לחוק שירות אזרחי, תשע"ז-2017 (להלן-החוק) מסדיר את הדרך למתן אישור גוף מפעיל לרשות ציבורית וקובע כי-

64" (א) המנהל או מי שהוא הסמיך לכך רשאי לתת אישור גוף מפעיל לרשות ציבורית, לפי כללים שיוזמה המנהל, בהסכמת נציב שירות המדינה.

(ב) אישור גוף מפעיל כאמור בסעיף קטן (א) ואישור התפקידים שבהם ניתן להפעיל מתנדבים אצל הגוף המפעיל יינתן לאחר קבלת המלצת ועדה משותפת לרשות ולנציבות שירות המדינה, ולעניין גוף מפעיל שהוא רשות מקומית – ועדה משותפת לרשות ולמשרד הפנים.

(ג) המנהל יפרסם באתר האינטרנט של הרשות את התפקידים שאישר כאמור בסעיף קטן (ב), ואולם לעניין רשות ציבורית המנויה בהגדרה "מערכת הביטחון" שבסעיף 31(ט) רשאי הוא שלא לפרסם את התפקידים כאמור."

"רשות ציבורית" מוגדרת בסעיף 2 לחוק –
"רשות ציבורית" – כל אחד מאלה:

- (1) הממשלה ומשרדי הממשלה, לרבות יחידותיהם ויחידות הסמך שלהם, ולמעט צבא הגנה לישראל ;
- (2) לשכת נשיא המדינה ;
- (3) הכנסת ;
- (4) בתי המשפט, בתי דין, לשכות ההוצאה לפועל, וגופים אחרים בעלי סמכות שפיטה על פי דין ;
- (5) רשות מקומית ;
- (6) המוסד לביטוח לאומי ;

רשות השירות
הלאומי-אזרחי
سلطة الخدمة الوطنية-مدنية
Authority for National-Civic Service

המנהל הכללי The Director General

1. משרדי הממשלה ורשויות מקומיות כגופים מפעילים למתנדבי שירות לאומי או התנדבות קהילתית (להלן – שירות לאומי) הינם אחד היעדים של הרשות לשירות אזרחי (להלן – הרשות) ביצירת מקומות התנדבות כדי להעמיק את ההזדהות של המתנדבים עם המדינה ואת הקשר של המדינה עמם.
 2. עד כניסתו של החוק לתוקף חלה על הרשויות הציבוריות, כמו על שאר הגופים, המגבלה לפיה השירות יוכל להיות רק בתחומים שפורטו בתקנות. החוק החדש לא החיל על הרשויות הציבוריות את המגבלה הזו כך שניתן לשרת בהם בכל מגוון התחומים.
 3. כאשר אנו דנים בבקשה של גוף לקבל אישור כגוף מפעיל עלינו לבחון ולאשר הן את הגוף והן את הפעילויות שהמתנדבים אמורים לבצע במסגרתו.
 4. החוק בסעיף 6 מבהיר מהן הפעילויות שניתן לבצע במסגרת השירות הלאומי. סעיף זה חל על כלל הגופים (הציבוריים ואלו שאינם ציבוריים) וצריך לעמוד נגד עניינו בבואנו לבחון בקשה לאישור. זו לשון הסעיף :
6. (א) שירות לאומי והתנדבות קהילתית יבוצעו אצל גוף מפעיל שהוא רשות ציבורית בתפקידים כאמור בסעיף 64, ואצל גוף מפעיל שאינו רשות ציבורית – בעיסוקים, בתחומים ובסוגי הפעילויות כאמור בסעיף 65(א).

- (ב) (1) גוף מפעיל לא יציב מתנדב בתפקיד של עובד או כממלא מקום של עובד, וגוף מוכר לא יפנה מתנדב לשירות בתפקיד או כממלא מקום, כאמור ;
- (2) מתנדב לא ימלא את מקומם או את תפקידם של עובדים בגוף המפעיל ;
- (3) מתנדב יסייע לעובדים בגוף המפעיל במילוי תפקידם ;
- (4) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי למנוע מגוף מפעיל להטיל על מתנדב מטלות הנתונות דרך כלל לעובדיו, לצורך מסוים ולשם סיוע לעובדים במילוי תפקידם, בלבד ;
- (5) לעניין סעיף קטן זה, חזקה שמתנדב ממלא את מקומו או תפקידו של עובד אם התקיים אחד מאלה, אלא אם כן הוכיח הגוף המפעיל אחרת :
- (א) בשנתיים שקדמו למועד שבו הוצב לראשונה מתנדב בגוף המפעיל, בין לפי חוק זה ובין לפני יום תחילתו של חוק זה, הועסק עובד בתפקיד שמבצע המתנדב, או בתפקיד זהה או שווה ערך לו ;
- (ב) קיים תקן לעובד באותו תפקיד שמבצע המתנדב, או שהיה קיים תקן כאמור בחמש השנים שקדמו למועד שבו הוצב לראשונה מתנדב בגוף המפעיל כאמור בפסקת משנה (א), אף אם התקן אינו מאוייש.
- (ג) בשירות לאומי ובהתנדבות קהילתית לא יכללו מטלות ניקיון, למעט עבודות ברשות הרבים לשם שמירה על איכות הסביבה שנעשות אגב פעילות אחרת בשירות ; אין בהוראה זו כדי למנוע שילוב מתנדבים בתורנות שגם עובדי הגוף המפעיל נוטלים בה חלק.

**רשות השירות
הלאומי-אזרחי**
سلطة الخدمة الوطنية-مدنية
Authority for National-Civic Service

המנהל הכללי The Director General

5. בכפוף להוראות החוק החדש, ניתן להפעיל מתנדבי שירות לאומי בתפקידים העומדים בתבחינים המצטברים כמפורט להלן:
 - א. הפעלת מתנדבי שירות לאומי יכולה להיות כהשלמה או כתוספת לאנשי המקצוע ולא במקום עובד המשרד. מתנדב שירות לאומי לא יחליף עובד במשרד.
 - ב. מתנדב שירות לאומי לא יאייש משרה פנויה בתקן המשרד.
 - ג. תפקיד המתנדב לא יהיה זהה לתפקיד הממלא עובד הגוף המפעיל.
 - ד. המתנדב יפעל תמיד בפקיח וליווי של עובד הגוף המפעיל.
 - ה. מתנדב שירות לאומי לא יועסק בתפקיד הכרוך בהפעלת סמכויות שלטוניות או סמכויות סטטוטוריות של המדינה (כגון: רישוי, פיקוח רגולציה וכדומה).
 - ו. מתנדב שירות לאומי יועסק בתפקידים מהותיים שיש בהם עשיה ותוכן, אך אינם תפקידים ניהוליים במשרד ותפקידים העוסקים בקביעת מדיניות המשרד.
 - ז. מתנדב שירות לאומי לא ימלא תפקידי מזכירות שמשמעותם קביעת פגישות, תיוק, העברת שיחות וכד' היות ומדובר בהחלפת עובד או תקן, האסורה ע"פ החוק.
 - ח. מתנדב שירות לאומי לא ימלא תפקיד הכרוך בגביית כספים.
 - ט. לא יאושר שירות לאומי בלשכות שרים, סגני שרים, מנכ"לים, משנה למנכ"לים וסמנכ"לים.
6. אוכלוסיות מיוחדות, דהיינו: אנשים עם מוגבלות ונוער ונערות בסיכון, כהגדרתם בחוק, יוחרגו מהוראות סעיפים קטנים ז' ו – ט' לעיל.
7. בכפוף לתבחינים המצטברים הקבועים לעיל, ניתן לשבץ מתנדבי שא"ל בתפקידים כגון (דוגמאות בלבד):
 - א. סיוע במילוי תפקידים שיש בהם תועלת לאומית ותרומה למטרות ציבוריות ושיש בהם "ערך מוסף" לכך שיבוצעו על ידי מתנדבי שא"ל (כגון סיוע לאוכלוסיות במצוקה ונוער בסיכון, קשישים, עולים חדשים, תנועות נוער).
 - ב. סיוע בטיפול בחולים וחוסים במוסדות ממשלתיים ועירוניים בהתאם להוראות הנהלים של משרדי הבריאות והרווחה.
 - ג. סיוע במילוי תפקידים הכרוכים בקבלת קהל/פניות ציבור.
 - ד. סיוע במתן הדרכות לעובדי מדינה ורשויות מקומיות בתחום של מחשבים וקידמה טכנולוגית.
 - ה. סיוע לעובדי מדינה ורשויות מקומיות עם מוגבלויות בביצוע עבודתם.
 - ו. סיוע לתיעוד היסטוריה ארגונית בשירותי המדינה והרשויות המקומיות.
 - ז. סיוע לטיפול בעובדים שפרשו לגמלאות.

**רשות השירות
הלאומי-אזרחי**
سلطة الخدمة الوطنية-مدنية
Authority for National-Civic Service

המנהל הכללי

The Director General

8. לאור החקיקה החדשה ופתיחת כלל התחומים לרשויות ציבוריות, והיות ואנו מעוניינים כי השירות הלאומי יישא אופי משמעותי ומחזק עבור המתנדבים, אנו מוצאים לנכון להטיל מספר גבולות על השירות הלאומי ברשויות ציבוריות:

א. כל גוף מפעיל יוכל להפעיל לא יותר מ – 10% מהמתנדבים שלו בתפקידים שכרוכים בלתת שירות לעובדי ו/או גמלאי הגוף המפעיל. מנכ"ל הרשות יוכל לאשר חריגה מהוראה זו במקרים מיוחדים ומנימוקים שיירשמו.

ב. לא ישובצו מתנדבים בלשכות משפטיות, בחשבונות וביחידות המכרזים של משרדי ממשלה, יחידות הסמך ורשויות מקומיות.

9. משרד ממשלתי או יחידת סמך או רשות מקומית המעוניין לקלוט מתנדבי שירות לאומי יפנה לרשות בבקשה להפעיל מתנדבים. הגוף הפונה יפרט את הצורך, מהות התפקיד, מקום השירות בפועל, איש/אשת קשר האחראי על המתנדבים וכל מידע אחר הרלוונטי לתפקיד אותו הוא מבקש שהמתנדב ימלא.

10. הבקשות יופנו לאישור ועדה משותפת לרשות שירות ולנציבות שירות המדינה (כאשר מדובר במשרדי ממשלה) או לוועדה המשותפת לרשות ולמשרד הפנים (כאשר מדובר ברשות מקומית) לפי הנהלים שייקבעו על ידם.

11. הוועדה תהא מוסמכת לבחון את הבקשות שיוגשו ולאשרן או לדחותן או לאשרן באופן חלקי.

12. בסמכות הוועדה לקבוע את נהלי עבודתה ותבחינים נוספים למפורט לעיל בהתאם למקרים שיוצגו בפניה.

13. לפי החוק הפעלת מתנדבי שירות לאומי יכולה להיות אך ורק באמצעות גוף מוכר. התנדבות שלא בוצעה דרך גוף מוכר לא תיחשב כשירות לאומי.

14. כל גוף מפעיל שתאשר לו הפעלת מתנדבי שירות לאומי, יהיה מחויב לפעול לביצוע הכשרה מקצועית למתנדבים לצורך ביצוע ההתנדבות, כאשר סוג ההתנדבות מחייב זאת.

15. האחראי במשרד /יחידת סמך/רשות מקומית או מי שהוסמך על-ידו, יהיה אחראי על העניינים המנהליים בכל הנוגע למתנדבים בגוף המפעיל, לרבות החובה לדווח על המתנדבים במערכת הממוחשבת לאחר שזו תיכנס לפעולה..

כל האמור במסמך זה הינו בכפוף לחוק שירות אזרחי התשע"ז-2017 ולתקנות שהותקנו מכוחו.

בברכה,

שר- שלום ג'רבי
המנהל הכללי